

ŘÁD PRO JMENOVÁNÍ ROZHODČÍCH PRO POSUZOVÁNÍ EXTERIÉRU PSŮ

3. vydání

Pracovní materiál návrh úprav 8.2023

I. Účel

Řád pro jmenování rozhodčích pro posuzování exteriéru psů (dále jen rozhodčích) vychází z předpisů FCI. Vymezuje základní podmínky pro jmenování rozhodčích. Členské organizace ČMKU nemají právo tyto obecné podmínky mírnit.

II. Pojmy

Pro potřeby tohoto řádu a souvisejících předpisů se stanovují následující pojmy:

Rozhodčí: Osoba splňující podmínky stanovené tímto řádem a jmenovaná předsednictvem ČMKU (dále jen P ČMKU) jako rozhodčí pro posuzování exteriéru psů.

Čekatel: Osoba splňující podmínky přijetí stanovené tímto řádem a zařazená do přípravy čekatelů na funkci rozhodčího nebo rozhodčí rozšiřující si aprobaci na další plemeno nebo plemena.

Aprobace: Kvalifikace rozhodčího posuzovat plemeno nebo skupinu plemen psů. Způsob získání aprobací je popsán v tomto řádu.

Rozšíření aprobace: Proces, ve kterém rozhodčí s určitou aprobací získává oprávnění posuzovat další plemena psů.

Hospitace: Účast čekatele nebo rozhodčího, který si rozšiřuje aprobaci, v kruhu při posuzování psů delegovaným rozhodčím.

Národní rozhodčí: Rozhodčí s oprávněním posuzovat plemena psů, pro která má aprobaci, na výstavách a dalších akcích všech úrovní na území ČR. Na zahraničních akcích, na které byl řádně delegován pořadatelem, může posuzovat, a to mimo akce mezinárodní, sekční (např. evropská) a světové. Akce musí být pořádány pod záštitou FCI.

Mezinárodní rozhodčí: Rozhodčí s oprávněním posuzovat plemena psů, pro která má aprobaci na výstavách a dalších akcích všech úrovní na území ČR i v zahraničí. Akce musí být pořádány pod záštitou FCI a rozhodčí na ně musí být řádně delegován pořadatelem.

Skupinový rozhodčí: Rozhodčí oprávněný posuzovat jednu nebo několik skupin plemen FCI a skupinu národních FCI neuznaných plemen.

Univerzální rozhodčí: Rozhodčí oprávněný posuzovat všechna plemena psů FCI a národní FCI neuznaná plemena

Komise rozhodčích (dále KR): Odborná komise jmenovaná P ČMKU jako poradní orgán. Rozhodnutí KR podléhá schválení P ČMKU.

Zkušební komisař/zkušební komise: odborný orgán jmenovaný P ČMKU pro potřeby teoretických a praktických zkoušek čekatelů a rozhodčích.

III. Podmínky pro jmenování rozhodčích

Čekatelem se může stát žadatel splněním požadavků ČMKU prostřednictvím Komise pro rozhodčí ČMKU.

Podmínky pro přijetí čekatele:

- a) Odborné, fyzické, verbální a morální předpoklady.
- b) Věk minimálně 25 let.
- c) Místopřísežné prohlášení, že se uchazeč nezabývá obchodní činností v oblasti prodeje psů.
- d) Uchazeč musí prokázat, že je 5 let aktivním chovatelem s registrovaným názvem chovatelské stanice, odchovy jsou zapsány v plemenné knize ČMKU a že odchoval minimálně 5 vrhů plemene, které chce posuzovat. Výjimku může na návrh chovatelského klubu povolit P ČMKU:
 1. rodinným příslušníkům, žijícím s vlastníkem chovatelské stanice ve společné domácnosti, kteří se v průběhu tohoto soužití podíleli na odchovu nejméně pěti vrhů plemene a aktivně se účastnili výstav jako vystavovatelé (rodinný příslušník = otec, matka, manžel, manželka, syn, dcera, registrovaný či neregistrovaný partner)
 2. pokud zájemce nejméně posledních 5 let vystavoval psy plemene, které chce posuzovat a jejichž byl majitelem nebo spolumajitelem a po stejnou dobu se aktivně a odpovědně účastnil kynologických aktivit.

3. v počtu plemen (maximálně 3), na která uchazeč může začínat. Musí se jednat o příbuzná plemena z jedné skupiny FCI.

Povolení výjimky není nárokové a je na zájemci, aby prokázal všechny požadované náležitosti.

- e) Uchazeč musí doložit potvrzení pořadatelů výstav o tom, že pracoval nejméně v průběhu jednoho roku minimálně 8x na výstavě jako vedoucí kruhu nebo zapisovatel nebo překladatel
- f) Doporučení příslušného chovatelského klubu, kterého je uchazeč nejméně 5 let členem a ve kterém odchoval požadovaný počet vrhů (dle výjimky z bodu d). Tento klub garantuje znalosti a způsobilost pro zařazení adepta do přípravy čekatelů (viz formulář Vyjádření pro čekatele na funkci rozhodčího pro posuzování exteriéru psů). V případě, že je pro plemeno více klubů, sekretariát ČMKU tyto další kluby osloví a vyžádá si jejich vyjádření. Kluby jsou povinny žádost projednat a vyjádřit se do 30 dnů. Neobdrží-li sekretariát ČMKU vyjádření do stanoveného termínu, stanovisko klubu se hodnotí jako kladné.
- g) Hospitovat lze na CAC výstavách a bonitacích (mimo bonitace individuální) pořádaných ČMKU nebo členským subjektem ČMKU. Povinná je nejméně jedna CAC výstava pořádaná klubem (klubová, speciální) nebo bonitace (mimo bonitace individuální). Pokud čekatel požádá český klub o hospitaci, má klub povinnost čekateli hospitaci umožnit v případě, že jsou splněny všechny podmínky dané řádem. Hospitovat je možné u zkušených rozhodčích z ČR a SR s aprobační na dané plemeno. Na klubem pořádaných výstavách (klubová, speciální) je možné se souhlasem klubu hospitovat i u rozhodčích z jiných států. V případě zahraničního rozhodčího (mimo slovenských rozhodčích) si čekatel vyžádá na ČMKU hospitační list v angličtině nebo v němčině
- h) Úspěšné absolvování přijímací zkoušky před zkušební komisí jmenovanou P ČMKU z mezinárodních rozhodčích. Této přijímací zkoušce může být přítomen zástupce klubu s hlasem poradním. Uchazeč musí prokázat základní znalosti zejména z oborů:
- anatomie a fyziologie
 - základy genetiky
 - standard a historie plemene
 - platné řády ČMKU, zejména Stanovy, Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu, Řád ochrany zvířat při chovu psů, Zápisní a Výstavní řád, Řád pro jmenování rozhodčích a další doplňující předpisy
 - chování, principy a provádění posuzování
 - předpisy FCI

Přijímací zkouška:

Zkouška je písemná a ústní, její rozsah určí zkušební komise; zkouška musí odpovídat nejméně minimálním požadavkům řádu FCI. O výsledku zkoušky musí být účastník ihned informován a o jejím průběhu musí být proveden zápis. Zkoušky pořádá ČMKU. Zkušební komisi jmenuje P ČMKU. Klub, který čekatele doporučil, bude adeptem prokazatelně informován o místě a konání zkoušky a může na ni vyslat svého zástupce s hlasem poradním.

V případě neúspěchu může být žadatel opakovaně přezkoušen s odstupem ½ roku, a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná). Účast na přijímacích zkouškách a případných opakováních je zpoplatněna částkou stanovenou P ČMKU, splatnou před zahájením zkoušky.

Příprava čekatelů:

Příprava čekatelů je metodicky řízena Komisí pro rozhodčí.

- a) Příprava čekatele probíhá od absolvování přijímací zkoušky po jmenování, maximálně 3 roky
- b) Čekatel má povinnost zúčastnit se přednášek pořádaných ČMKU
- c) Během přípravného období se čekatel nejméně 6x zúčastní hospitace na výstavách nebo na bonitacích (mimo bonitace individuální), v kruhu příslušného plemene/plemen, na akcích pořádaných členskými subjekty ČMKU. Čekatel si sám domluví hospitaci s pořádající organizací. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospitovat 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího. Právem rozhodčího je hospitaanta odmítnout. Čekatel musí být

přítomen po celou dobu posuzování plemene. Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospitovat lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR 2.8.2023")
V případě hospitací na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které se hospituje. U málopočetných plemen může být provedena hospitace na nižší počet jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce. Toto rozšíření schválilo P ČMKU a bylo vyvěšeno k připomínkování. Bohužel se promítlo jen u začínajících rozhodčích a už nebylo doplněno u rozšiřování aprobací. V následujícím textu je zakotvena úprava, aby to bylo u všech stejně.

- d) Během hospitací musí čekatel být celkem účasten na posouzení minimálně 30 jedinců daného plemene. U málopočetných plemen psů může být počet 30 jedinců na návrh Komise rozhodčích P ČMKU přiměřeně snížen.
- e) Rozhodčí vyplní a podepíše hospitační list. Čekatel je povinen nechat si potvrdit hospitační list u vedení výstavy (výstavní kancelář) nebo u pořadatele bonitace.
Čekatel zašle hospitační listy hromadně na sekretariát ČMKU spolu se žádostí o závěrečnou zkoušku. Před odesláním na ČMKU si čekatel pořídí kopie hospitačních listů.
- f) Během jednoho kalendářního dne lze u jednoho plemene hospitovat pouze 1x.
- g) Závěrečných zkoušek se může zúčastnit pouze čekatel, který byl minimálně 6x hodnocen výborně nebo velmi dobře a hospitace splnil nejméně u dvou rozhodčích.

Závěrečné zkoušky:

Závěrečné zkoušky čekatelů provádí ČMKU. Zkouška se skládá ze dvou částí:

- a) teoretické - obsahuje zkoušku ze všeobecných znalostí, ze znalostí odborných a ze znalosti exteriéru plemene, o které čekatel žádá (viz řád FCI). Standard plemene je oprávněn zkoušet pouze mezinárodní rozhodčí s příslušnou aprobací. Při této zkoušce čekatel prokazuje znalosti z výše uvedených oborů (viz příprava čekatele).
Dále musí být čekatel schopen komentovat standard a vývoj plemene. Zkouška je ústní a písemná. Zkušební komisi jmenuje P ČMKU, je nejméně tříčlenná. Této závěrečné zkoušky může být přítomen zástupce klubu s hlasem poradním.
- b) praktické - skládající se z praktického posouzení nejméně tří jedinců daného plemene včetně vypracování písemných posudků. Zkušební komise je složena minimálně ze dvou rozhodčích, z toho alespoň jeden je mezinárodní rozhodčí s aprobací na dané plemeno. O výsledku zkoušky musí být čekatel neprodleně informován a o průběhu zkoušky musí být proveden zápis. Klub, který čekatele doporučil, bude adeptem prokazatelně informován o místě a konání zkoušky a může na ní vyslat svého zástupce s hlasem poradním.

Postup zkoušky:

- čekatel napíše tři posudky v kruhu
- rozhodčí v kruhu přezkouší znalosti zkoušeného
- rozhodčí navržení KR a potvrzení P ČMKU schválí protokol o zkouškách svými podpisy
- protokol bude potvrzen podpisem a razítkem pořadatele výstavy

V případě neúspěchu může být čekatel s odstupem ½ roku opakovaně přezkoušen v některém z dalších termínů určených P ČMKU a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná)

Závěrečné zkoušky čekatelů se budou konat dle potřeb ČMKU na předem určené výstavě. Termíny zkoušek na návrh KR schvaluje P ČMKU. Náklady na zkušební komisi platí ČMKU.

Závěrečná zkouška je bezplatná, její eventuální opakování je zpoplatněno ve výši stanovené P ČMKU.

IV. Podmínky rozšíření kvalifikace rozhodčích

Povolení rozšiřování kvalifikace je podmíněno potřebami ČMKU a je možné je provádět trojím způsobem:

- rozhodčí si rozšiřuje aprobaci postupně po jednotlivých plemenech
- rozhodčí je vzděláván jako skupinový rozhodčí
- rozhodčí je vzděláván jako univerzální rozhodčí

Uvedené způsoby rozšiřování aprobací nelze kombinovat.

1) Rozšiřování kvalifikace postupně po jednotlivých plemenech

- a) Další rozšiřování aprobací lze povolit rozhodčímu, který od data jmenování posoudil nejméně 3 výstavy, z toho nejméně jednu výstavu pořádanou klubem nebo bonitaci pokud je klub pořádatel (mimo bonitace individuální) a nedopustil se přestupků proti řádům ČMKU. Rovněž bude hodnoceno posuzování v uplynulém období, zejména po stránce odborné, morální a etické.

U málopočetných plemen, kde je prakticky nemožné splnit dané podmínky, může P ČMKU na základě doporučení Komise pro rozhodčí nebo příslušného chovatelského klubu povolit výjimku.

- b) Žádost o rozšíření aprobace podává rozhodčí písemně na formuláři, který je k dispozici na sekretariátu ČMKU, s doporučujícím vyjádřením příslušného chovatelského klubu. V případě, že pro plemeno je více klubů, sekretariát ČMKU tyto kluby osloví a vyžádá si jejich vyjádření. Kluby jsou povinny žádost projednat a vyjádřit se do 30 dnů. Neobdrží-li sekretariát ČMKU vyjádření do stanoveného termínu, stanovisko klubu se hodnotí jako kladné. Žádosti o rozšíření předkládá předseda Komise pro rozhodčí a schvaluje P ČMKU.

- c) Současně lze rozšiřovat aprobace maximálně na 3 plemena. P ČMKU může udělit na návrh klubu nebo KR výjimku (vždy individuálně). Čekatel může mít u sebe hospitační listy pouze na 3 plemena, nové hospitační listy může obdržet až po složení zkoušek. P ČMKU může udělit na návrh klubu nebo KR výjimku (vždy individuálně).

- d) Získání aprobace je podmíněno minimálně trojí hospitací na výstavě nebo na bonitaci (mimo bonitace individuální), přičemž třetí hospitační je zároveň praktickou zkouškou.

- e) Povinná je nejméně jedna výstava nebo bonitace (mimo bonitace individuální) pořádaná klubem v ČR nebo SR. Pokud čekatel požádá český klub o hospitační, má klub povinnost čekateli hospitační umožnit v případě, že jsou splněny všechny podmínky dané řádem. Hospitovat je možné u zkušených rozhodčích s aprobací na dané plemeno. V případě zahraničního rozhodčího (mimo slovenských rozhodčích) si čekatel vyžádá na ČMKU hospitační list v angličtině nebo v němčině. V zahraničí lze hospitovat pouze s písemným souhlasem ČMKU (předsedy KR). Čekatel si sám domluví hospitační s pořádatelkou organizací. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospitovat 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího. Právem rozhodčího je hospitační odmítnout. Čekatel musí být přítomen po celou dobu posuzování plemene. Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospitovat lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR z 2.8.2023). V případě hospitační na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které se hospituje.

U málopočetných plemen může být provedena hospitační na nižším počtu jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce (již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)

- f) Rozhodčí rozšiřující si aprobaci musí být účasten při posouzení minimálně 10 jedinců celkem za hospitační. U málopočetných plemen psů může být počet 10 jedinců přiměřeně na návrh Komise rozhodčích P ČMKU snížen.
- g) Posuzující rozhodčí potvrdí hospitační, uvede počet posouzených jedinců a ohodnotí znalosti žadatele o rozšíření aprobace.
- h) Rozšiřování je možné pro 3 plemena v jeden den při tom, že posuzování plemene v daném kruhu je dokončeno. Na základě písemné žádosti chovatelského klubu může předseda KR na klubových a speciálních výstavách povolit výjimku.
- i) Během jednoho kalendářního dne lze u jednoho plemene hospitovat pouze 1x.
- j) Rozhodčí rozšiřující si aprobaci si nechá potvrdit hospitační list u vedení výstavy a to i v případě výstav v zahraničí.

Závěrečné zkoušky při rozšíření kvalifikace rozhodčích podle bodu 1)

- a) Zkouška se skládá ze dvou částí teoretické a praktické
- b) K závěrečným zkouškám může být připuštěn rozhodčí, jehož znalosti na hospitačních byly hodnoceny minimálně 2x jako výborné nebo velmi dobré, a to minimálně od dvou rozhodčích.
- c) Rozhodčí, který má splněné dvě hospitační tak, jak to požaduje tento řád, písemně požádá Komisi pro rozhodčí o teoretickou závěrečnou zkoušku, k žádosti přiloží hospitační listy. Před odesláním na ČMKU si čekatel pořídí kopie hospitačních listů. Závěrečné teoretické zkoušky jsou písemné nebo ústní. Zkušební

komisi jmenuje P ČMKU. Klub, který čekatele doporučil, může na zkoušky vyslat svého zástupce s hlasem poradním. O výsledku zkoušky musí být žadatel o rozšíření aprobace neprodleně informován a o průběhu zkoušky musí být proveden zápis. V případě neúspěchu může být čekatel s odstupem ½ roku opakovaně přezkoušen v některém z dalších termínů určených P ČMKU a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná).

- d) Praktickou zkoušku může absolvovat pouze rozhodčí, který úspěšně složil na dané plemeno zkoušku teoretickou. Praktická zkouška je součástí třetí hospitace.
- e) Praktická zkouška (třetí hospitace) se uskuteční na výstavě nebo bonitaci (mimo bonitace individuální) v ČR. V případě hospitací/skládání zkoušky na oblastních a krajských výstavách musí být přihláшено nejméně 5 jedinců plemene, na které se skládá praktická zkouška. U málopočetných plemen může být provedena hospitace/zkouška na nižší počet jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce. (již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)
Pokud je na rozhodčího přihláшено 90 a více psů, hospitovat/skládat zkoušku lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR z 2.8.2023).
Zkoušejícím je rozhodčí z ČR, který plemeno na určené výstavě/bonitaci posuzuje a který musí být předem o zkoušce informován. Zkoušku si s pořadatelem výstavy/bonitace a zkoušejícím rozhodčím domluví čekatel a termín a místo zkoušky nahlásí písemně nebo e-mailem nejméně týden předem ČMKU a chovatelskému klubu/klubům které plemeno zastřešují. Na výstavě/bonitaci, na které je zkoušen, nemůže čekatel rozšiřující si aprobaci vystavovat nebo posuzovat bude upraveno v dalším textu. Na plemeno, na které probíhá zkouška, nemůže být povolena hospitace dalšímu čekateli. Na čekatele, který skládá praktickou zkoušku je pohlíženo jako na čekatele a vztahují se na něj stejná pravidla. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospitovat nebo skládat zkoušky 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího.
- f) O výsledku praktické zkoušky musí být žadatel o rozšíření aprobace neprodleně informován a o průběhu zkoušky musí být proveden zápis na protokolu vydaném ČMKU, podepsaný zkoušejícím rozhodčím a potvrzený pořadatelem výstavy. V případě neúspěchu může být čekatel s odstupem ½ roku opakovaně přezkoušen a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná)
- g) V případě, že je absolutně nemožné poskytnout psy určitého plemene pro praktickou zkoušku, čekatel musí v rámci alternativního řešení úspěšně absolvovat rozsáhlou zkoušku ze standardu plemene/plemen, o jejichž posuzování žádá. Toto pravidlo platí jen pro zkušené rozhodčí, kteří si rozšiřují aprobaci na plemeno/plemena

2) Podmínky pro jmenování skupinovým rozhodčím:

Než bude rozhodčímu povoleno připravovat se na celou skupinu FCI, musí P ČMKU na základě návrhu KR vyhodnotit jeho způsob posuzování a vyžádat si vyjádření chovatelských klubů z dané skupiny s termínem dodání 30 dnů. Seznam rozhodčích žádajících o zařazení do programu pro skupinové rozhodčí bude zveřejněn k připomínkování po dobu 30 dnů na webu ČMKU. ČMKU má právo rozhodnout, zda si přeje zařadit rozhodčího jako čekatele do programu pro skupinové rozhodčí.

KLÍČOVÉ skupiny FCI jsou skupiny 1, 2, 3 a 9.

- a) Rozhodčí může požádat o vzdělávání na skupinového rozhodčího pro skupinu, pokud je rozhodčím po dobu nejméně čtyř let (alternativně tři roky po schválení svého prvního plemene), přičemž musí být rozhodčím nejméně pro tři plemena z dané skupiny. V průběhu těchto let musel nejméně pětkrát posuzovat plemena, na která má aprobaci.
- b) Jestliže je čekatel vzděláván v určité skupině, musí toto vzdělávání včetně jmenování dokončit dříve, než bude moci zahájit vzdělávání pro další skupinu. Tímto způsobem – postupně po jednotlivých skupinách – může být prováděno vzdělávání při prvních pěti skupinách.
- c) Čekatelé v prvních pěti skupinách musí zvážit, že nemohou být vzděláváni ve více než jedné skupině současně.
- d) Po dokončení páté skupiny může být čekatel současně vzděláván pro více než dvě skupiny.
Vzdělávání pro první skupinu trvá nejméně dva roky. V dalších skupinách může vzdělávání proběhnout v jednom roce. V tomto období musí rozhodčí absolvovat nejméně jednu hospitaci na určená plemena z dané

skupiny na výstavě nebo bonitaci (mimo bonitace individuální). Čekatel si sám domluví hospitaci s pořádající organizací. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospítovat 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího. Právním rozhodčího je hospítanta odmítnout. V jeden den může čekatel vzdělávající se jako skupinový rozhodčí hospítovat maximálně na 5 plemen a musí být přítomen po celou dobu posuzování plemene. **Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospítovat lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR z 2.8.2023)** V případě hospitací na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které se hospítuje. **U málopočetných plemen může být provedena hospitace na nižším počtu jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce (již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)**

- e) Posuzující rozhodčí potvrdí hospitaci, uvede počet posuzovaných jedinců a ohodnotí znalosti žadatele o rozšíření aprobace.
- f) Zkouška čekatelů se musí skládat z teoretické zkoušky pro danou skupinu plemen a praktické zkoušky pro jedno plemeno nebo více plemen ze skupiny. Teoretické zkoušky je možné dělat postupně. Aprobace na plemena ve skupině může být přiznána až po absolvování teoretické zkoušky na celou skupinu a praktické zkoušky. Praktické zkoušky se uskutečňují na výstavě v ČR nebo bonitaci (mimo bonitace individuální). Zkoušejícím je rozhodčí z ČR, který plemeno/plemena na určené výstavě/bonitaci posuzuje a který musí být předem o zkoušce informován. Zkoušku si s pořadatelem výstavy a zkoušejícím rozhodčím domluví čekatel a termín a místo zkoušky nahlásí písemně nebo e-mailem nejméně týden předem ČMKU a chovatelskému klubu/klubům které plemeno zastřešují. **Na výstavě, na které je zkoušen, nemůže čekatel rozšiřující si aprobaci vystavovat nebo posuzovat. bude upraveno v čl V.** Na plemeno, na které probíhá zkouška, nemůže být povolena hospitace dalšímu čekateli. V případě neúspěchu na teoretické i praktické zkoušce může být čekatel s odstupem ½ roku opakovaně přezkoušen a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná).
Na čekatele, který skládá praktickou zkoušku je pohlíženo jako na hospítujícího čekatele a vztahují se na něj stejná pravidla. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospítovat nebo skládat zkoušky 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího. Právním rozhodčího je hospítanta odmítnout. **Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospítovat/skládat zkoušku lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC.(návrh KR z 2.8.2023)** V případě skládání zkoušky na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které se zkouška skládá. **U málopočetných plemen může být provedena hospitace/zkouška na nižším počtu jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)**
- g) Po dokončení páté skupiny může čekatel oficiálně písemně požádat svou FCI-NO o vzdělávání pro více skupin nebo o vzdělávání na rozhodčího pro všechna plemena.
- h) V průběhu školení pro jednu nebo více skupin plemen FCI čekatel pokračuje v posuzování plemen, pro která má aprobaci.
- i) ČMKU je povinná informovat FCI o rozhodčím, který se stal rozhodčím pro svou první skupinu FCI.

3) Podmínky pro jmenování univerzálním rozhodčím:

Mezinárodní rozhodčí FCI pro všechna plemena je rozhodčí, který byl schválen svojí FCI-NO k posuzování všech plemen ve skupinách plemen uznávaných FCI. Pouze tito rozhodčí mohou posuzovat na výstavách FCI se zadáváním titulů FCI-FCI-CACIB na celém světě u všech plemen uznávaných FCI.

Rozhodčí může být mezinárodním rozhodčím pro všechna plemena FCI jen tehdy, když byl vzděláván a schválen pro různá plemena ve všech skupinách. Tato plemena jsou alespoň určitou částí počtu plemen, která jsou běžná v zemi, kde má rozhodčí místo trvalého pobytu. Nezbytné informace o schválení a jmenování mezinárodním rozhodčím pro všechna plemena FCI musí být zaslána on-line způsobem ke konečnému schválení sekretariátu FCI

Podmínky pro jmenování univerzálním rozhodčím:

Do přípravy na univerzálního rozhodčího zařazuje P ČMKU. Informaci o tom, že je rozhodčí zařazen do vzdělávání na univerzálního rozhodčího bude po dobu 1 měsíce zveřejněna na webu ČMKU. Souhlasy chovatelských klubů nejsou vyžadovány. Do přípravy může být navržen rozhodčí, který splňuje tyto podmínky:

- a) Posuzuje minimálně 5 skupin FCI, přičemž nejméně dvě z nich jsou skupinou klíčovou (klíčové skupiny jsou sk.1, 2, 3 a 9).
- b) Jednu celou skupinu FCI posuzuje minimálně 10 let.
- c) Na rozhodčího vzdělávajícího se jako univerzální rozhodčí (dále čekatel), který hospituje nebo skládá praktickou zkoušku je pohlíženo jako na hospitujícího čekatele a vztahují se na něj stejná pravidla. V průběhu přípravy ve skupinách FCI, pro které nemá aprobaci, musí čekatel absolvovat nejméně jednu hospitaci na určená plemena z dané skupiny na výstavě nebo bonitaci (mimo bonitace individuální). Plemena určuje ČMKU. Čekatel si sám domluví hospitaci s pořadající organizací. U jednoho rozhodčího může v jeden den na jedno plemeno nebo více plemen hospítovat 1 čekatel, druhý čekatel na další plemeno nebo plemena pouze se souhlasem rozhodčího. Právem rozhodčího je hospitanta odmítnout. V jeden den může čekatel vzdělávající se jako univerzální rozhodčí hospítovat maximálně na 10 plemen, u plemene musí být po celou dobu posuzování. **Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospítovat/skládat zkoušku lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR z 2.8.2023)** V případě hospitací na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které se hospítuje. **U málopočetných plemen může být provedena hospitace na nižším počtu jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce zástupce již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)**
- d) Posuzující rozhodčí potvrdí hospitaci
Zkouška čekatele se musí skládat z teoretické zkoušky pro danou skupinu plemen a praktické zkoušky. Plemena pro praktickou zkoušku budou určena při zkoušce teoretické. Teoretické zkoušky je možné dělat postupně. Aprobace na plemena ve skupině může být přiznána až po absolvování teoretické zkoušky na celou skupinu a praktické zkoušky. Praktické zkoušky se uskutečňují na výstavě v ČR nebo na bonitaci (mimo bonitace individuální). **Pokud je na rozhodčího přihlášeno 90 a více psů, hospítovat/skládat zkoušku lze pouze na samostatných klubových a speciálních výstavách se zadáváním CAC. (návrh KR z 2.8.2023)** V případě hospitací na oblastních a krajských výstavách musí být přihlášeno nejméně 5 jedinců plemene, na které je skládána zkouška. **U málopočetných plemen může být provedena zkouška na nižším počtu jedinců nežli 5, s písemným/elektronickým souhlasem předsedy KR nebo jeho zástupce. již schválený text, omylem se objevil jen u začínajících rozhodčích)**
- e) Zkoušejícím je rozhodčí z ČR, který plemeno/plemena na určené výstavě/bonitaci posuzuje, a který musí být předem o zkoušce informován. Zkoušku si s pořadatelem výstavy a zkoušejícím rozhodčím domluví čekatel a termín a místo zkoušky nahlásí písemně nebo e-mailem nejméně týden předem ČMKU a chovatelskému klubu/klubům které plemeno zastřešují. Na výstavě, na které je zkoušen, nemůže čekatel vystavovat nebo posuzovat. Na plemeno, na které probíhá zkouška, nemůže být povolena hospitace dalšímu čekateli. V případě neúspěchu na teoretické i praktické zkoušce může být vzdělávající se rozhodčí s odstupem ½ roku opakovaně přezkoušen a to pouze 2x (základní zkouška + 2x zkouška opravná).
- f) Jmenování univerzálním rozhodčím není nárokové.
- g) Jmenování mezinárodním univerzálním rozhodčím podléhá schválení FCI

V. Všeobecná ustanovení

- a) Rozhodčí musí být členem členského subjektu ČMKU.
- b) ČMKU vede evidenci národních a mezinárodních rozhodčích, čekatelů, rozhodčích rozšiřujících si aprobaci a zkušebních komisí.

- c) ČMKU, která do své evidence zařazuje čekatele nebo rozhodčího, je povinna si ověřit, jsou-li splněny požadované předpoklady a informovat všechny chovatelské kluby v rámci ČMKU pro plemeno, o jehož posuzování se jedná.
- d) Případné přestupky všech rozhodčích řeší orgány ČMKU podle platných řádů ČMKU. Rozhodčí, který neposuzoval 5 let, musí být přezkoušen ze znalosti výstavních předpisů, jinak nesmí posuzovat.
- e) Z evidence musí být vyškrtnuti čekatelé a rozhodčí zabývající se obchodováním se psy.
- f) Klub, který čekatele nebo rozhodčího k rozšíření aprobace doporučil, uvede, kdy a který orgán klubu toto projednal. U podpisu bude uvedena funkce v klubu.
- g) Rozhodčí je povinen ČMKU hlásit do 14 dnů změnu adresy, tel. čísla nebo e-mailu. Pokud tak neučiní, může být disciplinárně stíhán.
- h) V zahraničí může rozhodčí všechny typy výstav posuzovat pouze se souhlasem ČMKU. Nevyžádá-li si souhlas pořadatel výstavy, je povinností rozhodčího o něj požádat. Ustanovení se nevztahuje na skupinové a univerzální rozhodčí a rozhodčí uvedené na seznamu rozhodčích FCI.
- i) V den, kdy rozhodčí/čekatel hospituje nebo skládá zkoušku, nesmí na dané výstavě/bonitaci vystavovat nebo posuzovat. (to je upřesnění, které by mělo platit pro všechny čekatele nebo všechny, kdo skládají zkoušky)

VI. Rozdělení rozhodčích

Rozdělení podle plemen:

- a) Rozhodčí pro jednotlivá plemena - posuzuje pouze jedno nebo více plemen.
- b) Skupinový rozhodčí – je mezinárodní rozhodčí, který posuzuje jednu nebo více skupin FCI. Rozhodčí pro skupinu FCI může zadávat FCI-CACIB v kterémkoliv plemeni uvedené skupiny. Jakmile byli jmenováni, mohou rozhodčí pro skupinu FCI posuzovat soutěž Nejlepší pes (Best in Group, BIG) na výstavách se zadáváním FCI-CACIB ve skupinách pro které mají kvalifikaci. Když je FCI uznáno nové plemeno, může rozhodčí pro skupinu FCI automaticky toto plemeno posuzovat, pokud je toto plemeno zařazeno ve skupině, pro kterou má rozhodčí kvalifikaci. Je-li plemeno převedeno do skupiny, pro kterou rozhodčí není kvalifikován, jeho kvalifikace na dané plemeno je dále platná.
- c) Univerzální rozhodčí - je rozhodčí, který má na základě splnění podmínek daných FCI od své národní organizace povoleno posuzovat všechny skupiny FCI včetně národních, FCI zatím neuznaných plemen. Je zmocněn navrhnout čekatelství FCI-CACIB na mezinárodních výstavách všem plemenům uznaným FCI.

Rozdělení podle zařazení:

- a) Národní rozhodčí - posuzuje všechny typy výstav na území ČR.
- b) Mezinárodní rozhodčí - má právo posuzovat na mezinárodních výstavách v zahraničí a navrhnout FCI-CACIB. Do seznamu mezinárodních rozhodčích může být zařazen rozhodčí na základě žádosti předložené Komisi pro rozhodčí a schválené P ČMKU, který posuzuje minimálně 3 roky a posuzoval alespoň 5x na národních a mezinárodních výstavách v ČR. Povinností ČMKU je vést aktualizovaný seznam mezinárodních rozhodčích a každý rok jej předávat FCI. Pokud rozhodčí pro výstavy posuzuje mimo zemi svého zákonného bydliště, musí plynule hovořit alespoň jedním ze čtyř jazyků FCI (anglicky, francouzsky, německy nebo španělsky). V případě, že nemůže tuto podmínku splnit, je povinen opatřit si tlumočnicka, bude-li to vedení výstavy požadovat.
- c) Čestný rozhodčí - po dosažení věku 75 let. Je zván na setkání rozhodčích exteriéru jako host, může vykonávat vzdělávací činnost, případně být jmenován do zkušebních komisí pro čekatele a rozhodčí.

VII. Práva a povinnosti rozhodčích

1. Základní ustanovení

Každý rozhodčí pro posuzování exteriéru psů z kterékoliv členské organizace FCI vykonává důležitou službu pro mezinárodní společenství majitelů a chovatelů psů. Jeho vystupování by tedy mělo být důstojné a bezvadné, ať už při posuzování nebo v soukromém životě. Z toho vyplývá zejména:

- a) Rozhodčí se nikdy nesmí dostavit pozdě k posuzování, ani opustit výstaviště před splněním povinností, které mu byly uloženy.

- b) Rozhodčí by neměl kritizovat práci jiného rozhodčího.
- c) V žádném případě si rozhodčí nesmí vynucovat delegaci.
- d) Rozhodčím není dovoleno před posuzováním ani během něj nahlížet do katalogu výstavy.
- e) V kruhu se rozhodčí musí chovat bezvadně a prohlížet všechny psy bez rozdílu. Měl by být oblečen střízlivě a způsobem odpovídajícím podmínkám a povinnostem a vždy vystupovat korektně a zdvořile.
- f) Rozhodčí nesmí v kruhu kouřit.
- g) Rozhodčí nesmí v kruhu pít alkohol.
- h) Rozhodčí nesmí v průběhu posuzování v kruhu používat mobilní telefon.
- i) Rozhodčí nesmí přihlásit psa na výstavu, kde posuzuje, ani na této výstavě psa předvádět.
- j) Partner, jakýkoli člen nejbližší rodiny nebo jakákoli osoba žijící ve společné domácnosti s rozhodčím může přihlásit nebo předvádět na výstavě psa plemene, které tento rozhodčí v daný den výstavy neposuzuje.
- k) Pes předváděný rozhodčím na výstavě, kde tento rozhodčí neposuzuje, musí pocházet z jeho chovu, nebo musí být ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví daného rozhodčího, jeho partnera, člena jeho nejbližší rodiny, nebo osoby žijící ve společné domácnosti s rozhodčím
- l) Rozhodčí nesmí posuzovat psa, kterého vlastnil, spoluvlastnil, upravoval, držel nebo prodal v průběhu posledních 6 měsíců předcházejících výstavě, na které rozhodčí posuzuje. Totéž platí pro psy vlastněné partnerem, členem nejbližší rodiny nebo osobou žijící ve společné domácnosti s rozhodčím.
- m) Rozhodčí nesmí cestovat na výstavu, na které posuzuje, s vystavovateli, kteří jím budou na těchto akcích posuzováni.
- n) Rozhodčí se za žádných okolností nesmí společensky stýkat, ani bydlet u vystavovatelů, kteří u něj budou vystavovat. Rozhodčí tak může učinit až po ukončení svých povinností na výstavě
- o) Výše uvedená ustanovení se vztahují v rámci jejich činnosti i na čekatele
- p) Rozhodčí má právo zakázat při posuzování používání stahovacích obojků bez zarážky a krmení pamlsky
- q) Hromadné nebo individuální bonitace, svody nebo výběry do chovu na mezinárodních, národních, oblastních a krajských výstavách smí rozhodčí posuzovat po skončení svých povinností na výstavě a pouze se souhlasem pořadatele výstavy. Samostatných výstav pořádaných klubem (klubová, speciální) se toto ustanovení netýká.

2. Přijetí pozvání

- a) Jako rozhodčí FCI smějí rozhodčí FCI hodnotit a udělovat hodnocení, umístění, tituly nebo ceny FCI, pouze na následujících akcích organizovaných v souladu s předpisy FCI:
 - Na výstavě pořádané FCI-NO, nebo kluby přidruženými k FCI-NO. V takovém případě musí rozhodčí pozvání k rozhodování na takové akci obdržet schválení FCI-NO země, v níž mají místo trvalého pobytu, s výjimkou konkrétních případů uvedených v bodě č. 3 „povolení pro rozhodčí“.
 - Na jakékoli výstavě pořádané spolupracujícím partnerem FCI nebo k němu přidruženými kluby. V takovém případě musí rozhodčí pozvání k rozhodování na takové akci obdržet schválení FCI-NO země, v níž mají místo trvalého pobytu.

Dále smějí rozhodčí FCI – a to pokud takovou funkci nevykonávají coby rozhodčí FCI – rozhodovat na následujících akcích:

- Jakýchkoli výstavách pořádaných institucemi nebo kluby k nim přidruženými, které nemají žádný vztah k FCI a které jsou pořádány podle předpisů takových institucí nebo klubů k nim přidružených. Rozhodčí ovšem nemohou udělovat žádná hodnocení, umístění, tituly ani ceny, které by naznačovaly jejich uznávání ze strany FCI (např. výsledky a ceny získávané psy na těchto akcích nevytváří žádná práva na jakékoli budoucí registrace jejich potomků u FCI). Dále by měli dostatečně jasně uvést, že v dané funkci nevystupují jako rozhodčí FCI
- b) Po obdržení pozvání k posuzování na akci pořádané v souladu s předpisy FCI v zemi mimo zemi svého trvalého pobytu se musí rozhodčí řádně ujistit, že výstava spadá pod záštitu FCI, nebo je pořádána organizací uznanou FCI
- c) Je-li výstava pořádána klubem, rozhodčí si musí ověřit, že tento klub je oficiálně uznán FCI-NO, nebo smluvním partnerem FCI země, kde se výstava koná.
- d) Když rozhodčí posuzuje mimo zemi svého trvalého bydliště, musí hovořit plynně alespoň jedním ze čtyř jazyků FCI (angličtina, francouzština, němčina nebo španělština). Není-li schopen tento požadavek splnit, je

jeho povinností zajistit si vlastního tlumočnicka, jestliže to vyžaduje pořadatel výstavy.

- e) Rozhodčí nesmí za žádných okolností na žádné výstavě souhlasit s posouzením plemene, pro které není schválen svojí národní organizací. Totéž platí pro posuzování na úrovni soutěží
- f) Všichni rozhodčí se musí za všech okolností řídit standardy plemen FCI.
- g) Je absolutně zakázáno, aby rozhodčí účtoval dvakrát náhrady jakýchkoliv výdajů spojených s posuzováním. Pokud se zjistí, že rozhodčí požadoval náhrady dvakrát, bude svojí FCI-NO přísně potrestán
- h) Povinnosti a práva rozhodčích jsou zařazeny i ve Výstavním řádu ČMKU a FCI

VIII. Kárné postihy rozhodčích – disciplinární řízení

Je-li proti rozhodčímu podána stížnost, P ČMKU rozhodne o přijetí stížnosti a zahájení šetření o přestupku vůči normativům ČMKU nebo FCI nebo etice rozhodčího; šetření musí proběhnout za jeho přítomnosti.

- 1) Kárné postihy rozhodčích vycházejí z Řádu pro jmenování rozhodčích FCI a ze Stanov ČMKU.
- 2) Rozhodčí, který jakýmkoliv způsobem porušuje kynologické předpisy FCI, ČMKU nebo dalších států může být disciplinárně stíhán a pokud bude porušení řádu či řádů prokázáno, musí postih (trest) přijmout.
- 3) Musí být zaručeno, že dotčený rozhodčí bude ústně nebo písemně vyslechnut. Rozhodčí musí mít právo odvolat se proti rozhodnutí v souladu se stanovami ČMKU. Členem odvolacího orgánu nesmí být žádná z osob, které se účastnily vydání postihu, její zástupce ale musí být projednávání přítomen.
- 4) V pravomoci P ČMKU je do vyjasnění přestupku pozastavit rozhodčímu posuzování
- 5) Podle závažnosti přestupku mohou být přijata následující disciplinární (kárná) opatření:
 - a) Vyřízení případu bez postihu
 - b) Vydání napomenutí s hrozbou nebo bez hrozby zákazu výkonu činnosti rozhodčího
 - c) Zákaz výkonu činnosti rozhodčího pro určitou dobu nebo pozastavení rozšiřování aprobací.
 - d) Vyškrtnutí ze seznamu rozhodčích
 - e) Zamítnutí nebo zpětvzetí povolení k posuzování v zahraničí
 - f) O přijatém kárném opatření musí být informováno FCI v okamžiku, kdy vstoupí v platnost a v případě, že bude zamítnuto nebo vzato zpět povolení k posuzování v zahraničí, i příslušný pořadatel výstavy.

IX. Přejídná ustanovení

Rozhodčí, kteří mají započaté rozšiřování aprobací podle řádu platného do 31.12.2019, je mohou dokončit podle pravidel zakotvených v novelizovaném řádu ze dne 1.1.2020.

X. Závěrečná ustanovení

Dnem nabytí platnosti tohoto řádu se ruší Řád pro jmenování rozhodčích platný od 1.dubna 2016 včetně všech dodatků.

Schváleno předsednictvem ČMKU dne 26. září 2019 usnesením č. 25/09/19 s platností od 1. ledna 2020

Změny:

P ČMKU 13.2.2020 Doplnění bodů III/3/g a IV/e

PČMKU 28.7.2021 Doplnění bodů III/3/ a – h, bod VII/2/a, b dle Řádu FCI pro rozhodčí pro posuzování exteriéru

P ČMKU 18.8.2021	Čl. IV, bod 2a - dle Řádu FCI pro rozhodčí pro posuzování exteriéru
P ČMKU 9.6.2022	Čl. III bod c; čl. IV bod e; čl. IV/1 bod e; čl. IV/2 body d, f; čl. IV/3 body d, f – s platností od 1.7.2022
P ČMKU 14.4.2023	Čl. III, příprava čekatelů, bod c – doplnění textu, s okamžitou platností